

1. Kurtuluş Savaşının ilk yıllarında TBMM içerisindeki farklı gruplar, millî bağımsızlığı sağlamaya çalıştıkları için uzlaşabiliyorlardı. Kurtuluş Savaşının kazanılmasından sonra meclisteki gruplar arasında düşünce ayrılıkları oluşmuştu.

Bu durum aşağıdakilerden en çok hangisine ortam hazırlamıştır?

- A) Cumhuriyetin ilanına
- B) Saltanatın kaldırılmasına
- C) Siyasi partilerin kurulmasına
- D) İnkıpların yapılmasına

2. Çoğulculuk, demokratik toplumlarda farklı görüşlerin farklı siyasal partiler ile temsil edilmesine denir.

Aşağıdaki faaliyetlerden hangisi cumhuriyetin ilk yıllarında çoğulculuk ilkesini gerçekleştirmeye yönelik bir çalışmadır?

- A) 1924 Anayasası'nın hazırlanması
- B) Saltanatın kaldırılması
- C) Muhalif fırkaların kurulması
- D) Hiyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması

3. Demokrasilerde tüm vatandaşlar seçme ve seçilme hakkını kullanmak için oy verirler. Bu haklarını kullanarak seçimlere iştirak etmiş olurlar.

Buna göre vatandaşların oy kullanarak seçimlere iştirak etmesi aşağıdaki hangi unsurla ilişkilendirilir?

- A) Katılım
- B) Çoğulculuk
- C) Çoğunluk
- D) Özgürlük

4. "Milli egemenlik temeline dayanan ve özellikle cumhuriyet yönetimine sahip bulunan ülkelerde siyasal partilerin varlığı doğaldır. Türkiye Cumhuriyetinde bir diğerini denetleyeceği partilerin kurulacağına şüphe yoktur."

Atatürk'ün sözüne bakıldığında aşağıdakilerden hangisine vurgu yapıldığı söylenebilir?

- A) Çağdaş bir toplum yapısına
- B) Tam bağımsızlığa
- C) Milli egemenliğe
- D) Çok partili hayata

5. Mustafa Kemal; ülkede demokrasinin yerleşmesini istiyordu. Bu nedenle yeni partilerin kurulmasına destek vermiştir. Ayrıca ekonomik sorunların çözülmesi ve hükümetin denetlenmesi için Serbest Cumhuriyet Fırkası gibi yeni partilerin kurulmasına da destek vermiştir.

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal ülkeyi çok partili hayata geçirmekle amaçlardan hangisini gerçekleştirmek istemiştir?

- A) Yargı bağımsızlığını sağlamak
- B) Ekonomik bağımsızlığı gerçekleştirmek
- C) Ülkede birlik ve beraberliği temin etmek
- D) Farklı fikirlerin mecliste temsiline imkan tanımak

6. "Biz meclisimizde tek partiyle bir diktatör idaresi izlenimi vermekteyiz. Bize bakan batılılar 'Bu memleketteki idare tarzı parti diktatoryasıdır' derler. Bizim meclisimizde de iki parti olmalı, hükümeti denetleme sistemi kurulmalı ve medeni ülkelerin parlamentolarına benzemeliyiz."

Atatürk bu sözleri ile aşağıdakilerden hangisinin olması gerektiğini anlatmıştır?

- A) Liberal ekonomik model
- B) İki dereceli seçim sistemi
- C) Tek partili yönetim
- D) Çok partili yaşam

7. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk siyasi partisi olan Halk Fırkasının bir özelliği değildir?

- A) Temeli Milli Mücadele dönemindeki "Müdafaa-i Hukuk" grubuna dayanmaktadır.
- B) Ekonomide "devletçilik" ilkesini benimsemiştir.
- C) Parti programında "dini inançlara saygılı olduğu" vurgulanmıştır.
- D) Cumhuriyet dönemi inkıplarının yapılmasını sağlamıştır.

8.

- Balkan Savaşları'nın felaketle sonuçlanmasından sonra Mustafa Kemal, askerlerin siyasete karışmaması gerektiğini söylemiştir.
- 19 Aralık 1924 tarihinde çıkarılan bir kanunla askeri görevi devam eden kişilerin milletvekili olamayacağı kesinleşmiştir.

Bu iki durum dikkate alındığında Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal neden askerlerin aynı zamanda milletvekili olmasını istememiştir?

- A) Kimsenin kendisine seçimlerde rakip olmasını istememesi
- B) Askerlerin siyasi görüşlerini beğenmemesi
- C) Siyasetin ordu içinde gruplaşmalara sebep olması
- D) Askerleri çağdaşlaşmanın önünde engel olarak görmesi

9. BMM, farklı siyasi eğilimlere, değişik dünya görüşüne ve hayat anlayışına sahip milletvekillerinden oluşmuştur.

Müdafaa-i Hukuk Grubu, Tesanüt Grubu, İstiklal Grubu, Halk Zümresi, Islahat Grubu gibi farklı görüşleri temsil eden milletvekilleri meclis çatısı altında toplanmıştır.

Farklı görüşlere sahip milletvekillerinin öncelikli hedefi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vatanın kurtarılmasını sağlamak
- B) Milli egemenliği gerçekleştirmek
- C) Kuvayı Milliye birliklerini kurmak
- D) Cumhuriyetin kurulmasını sağlamak

10. Cumhuriyet tarihinin ikinci muhalefet partisi olan Serbest Cumhuriyet Fırkası 12 Ağustos 1930 tarihinde Ali Fethi Okyar tarafından kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kuruluş gerekçeleri arasında gösterilemez?

- A) Ekonomi ve kalkınmada farklı görüşlere ihtiyaç duyulması
- B) Demokrasinin güçlendirilmeye çalışılması
- C) Çok partili siyasi hayata geçilmek istenmesi
- D) İktidar partisinin devlete ve rejime zarar vermesi

11. Mustafa Kemal kendisinin de içinde bulunduğu Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Grubu'nun bir partiye dönüştürülmesini istemiş ve bu grup 9 Eylül 1923 günü Halk Fırkası adını almıştır.

Aşağıda yer alan Cumhuriyet Halk Fırkası ile ilgili ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kurucusu Mustafa Kemal'dir.
- B) Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk siyasi partisidir.
- C) Cumhuriyetin ilanından önce kurulmuştur.
- D) Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren ekonomide liberalizmi savunmuştur.

12. 1929 yılında dünyada yaşanan ekonomik bunalım Türkiye'yi de etkilemişti. M. Kemal, ülkenin sıkıntılardan kurtulabilmesi için ekonomi alanında farklı görüşler taşıyan yeni bir parti kurulmasını istiyordu. Bu düşüncelerle yakın arkadaşlarından Fethi Bey'e yeni bir parti kurdurdu. Böylece 12 Ağustos 1930'da Serbest Cumhuriyet Fırkası kurulmuş oldu.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün yeni bir siyasi partiye destek vermesinin nedenlerinden biri olamaz?

- A) Demokrasiyi güçlendirmek
- B) Ekonomik sorunları çözebilmek
- C) Hükümetin denetlenmesini sağlamak
- D) Meclis Hükümeti Sistemine dönmek

13. "...Ülke yararına kurulan bu parti, kısa sürede cumhuriyet karşıtlarının yer aldığı bir kuruluş durumuna geldi. Cumhuriyet karşıtları partiyi kendi amaçları doğrultusunda kullanmaya başladı. Partinin kurucusu olan Fethi Bey, bu gelişmelerden rahatsızlık duyarak ülkenin geleceği için kötü bir olayın yaşanmaması amacıyla partiyi kendi isteğiyle kapattı. Böylece ikinci kez gerçekleştirilmek istenen çok partili rejim denemesi de sonuçsuz kaldı."

Bu metinde sözü edilen siyasi parti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cumhuriyet Halk Fırkası
- B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- C) Serbest Cumhuriyet Fırkası
- D) Demokrat Parti

14. "Dini inançlara saygılıyız." ifadesini kullanarak cumhuriyet karşıtlarının kendi parti teşkilatının içine sızmasına sebep oldu.

Hakkında bilgi verilen siyasi parti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- B) Cumhuriyet Halk Fırkası
- C) Hürriyet ve İtilaf Fırkası
- D) Serbest Cumhuriyet Fırkası

15. Doğuda yaşanan isyan sonucunda bazı üyelerinin devlete ve rejime zarar verdiği gerekçesiyle kapatılan parti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cumhuriyet Halk Fırkası
- B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- C) Hürriyet ve İtilaf Fırkası
- D) Serbest Cumhuriyet Fırkası

16. 1929 yılında başlayan Dünya Ekonomik Bunalımı'nın etkisiyle ülkede ekonomik sıkıntılar ortaya çıkmıştı. Mustafa Kemal, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik bunalımı Genel Sekreteri Hasan Rıza (Soyak) Bey'e şu sözlerle ifade etmiştir: "... Bunalıyorum çocuk, büyük bir ıstırap içinde bunalıyorum. Görüyorsun ya her gittiğimiz yerde mütemadiyen (sürekli) dert, şikâyet dinliyoruz. Her taraf derin bir yokluk, maddi, manevi perişanlık içerisinde..."

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Halkın ekonomik sıkıntılarını dile getirdiğine
- B) Dünya'daki ekonomik krizin ülkede etkili olduğuna
- C) Mustafa Kemal'in halkın içinde bulunduğu duruma üzüldüğüne
- D) Ekonomik krizden çıkmak için devletçilik politikasının uygulandığına

17. Mustafa Kemal Türkiye'de demokrasinin yerleşmesi ve kısa sürede gelişmesini istediğinden bu yeni partinin kurulmasına çok sevindi.

- Kazım Karabekir ve arkadaşları tarafından kurulmuştur.
- İlerlemeyi seven, ilerici anlamlarını taşır.
- Türkiye'nin ilk muhalefet partisidir.

Özellikleri verilen parti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- B) Cumhuriyet Halk Fırkası
- C) Serbest Cumhuriyet Fırkası
- D) Hürriyet ve İtilaf Fırkası

18. Zeki Öğretmen "Yeni kurulan Türkiye Cumhuriyetinde inkılapları gerçekleştiren parti'dır."

Zeki Öğretmenin söylediği cümle aşağıdaki seçeneklerden hangisi ile tamamlanırsa doğru olur?

- A) Hürriyet ve İtilaf Fırkası
- B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- C) Cumhuriyet Halk Fırkası
- D) Serbest Cumhuriyet Fırkası

19. Mustafa Kemal orduda görev yapanların politikayla uğraşmalarını uygun görmüyordu. Bu amaçla kendisine bağlı milletvekillerinin ordudaki görevinden ayrılmasını istedi. Bundan sonra, kişilerin askeri görevleri devam ederken milletvekili olamayacaklarını belirten kanun çıkarıldı.

Mustafa Kemal'in askerlerin aynı zamanda milletvekili olmasını istememe nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cumhuriyet yönetimine uygun olmaması
- B) Ordunun görevini yerine getiremeyeceğini düşünmesi
- C) Ordunun siyasete karışmasından endişe etmesi
- D) Ülkenin buna hazır olmaması

20. Cumhuriyetin ilk yıllarında Kazım Karabekir ve arkadaşları tarafından kurulan ilk muhalefet partisi olan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kapatılmıştır. Daha sonra Mustafa Kemal'in isteği ile kurulan ikinci muhalefet partisi de kapatılmıştır.

Bu durum aşağıdaki gelişmelerden hangisinin gecikmesine neden olmuştur?

- A) Yasama yetkisinin kullanılmasının
- B) Çok partili hayata geçilmesinin
- C) Milli iradenin kullanılmasının
- D) Kanunların çıkarılmasının

21. Aşağıda yeni Türk Devletinde kurulan siyasi partiler verilmiştir.

- Cumhuriyet Halk Fırkası 1923
- Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası 1924
- Serbest Cumhuriyet Fırkası 1930

Verilen partilerin kurulmasında aşağıdaki amaçlardan hangisi etkili olmuştur?

- A) Saltanatın kaldırılmasını sağlamak
- B) Hükümetin kurulmasını gerçekleştirmek
- C) İnkılapların yapılmasını kolaylaştırmak
- D) Milli egemenliği güçlendirmek ve demokrasiyi yerleştirmek

22. Mustafa Kemal, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması ile ilgili olarak; "Bırakınız karşımıza çıksınlar, memleket işlerini münakaşa edelim. Bizim meclisimizde de iki parti olmalı, hükümeti denetleme sistemi kurulmalı ve medeni ülkelerin parlamentolarına benzemeliyiz." demiştir.

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı fikirlerin mecliste temsil edilmesinden yanadır.
- B) Tek partili yönetimin devam etmesini istemektedir.
- C) Çok partili hayatın gerekliliğine inanmaktadır.
- D) Hükümetin denetlenmesi taraftarıdır.

23. Atatürk döneminde aşağıdaki yaşanan gelişmelerden hangisinin çok partili hayata geçiş sürecini olumsuz etkilediği söylenemez?

- A) Doğuda büyük bir isyanın yaşanması
- B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılması
- C) Muhalefet partilerinin içine inkılap karşıtlarının sızması
- D) Serbest Cumhuriyet Fırkasının kurulması

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
C	C	A	D	D	D	C	C	A	D	D	D
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
C	A	B	D	A	C	C	B	D	B	D	

İl MEM sorularından derlenmiştir...

